

Lublin, 9 września 2021 r.

RIO – II – 600/29/2021

Pani Wiesława Sieńkowska

Wójt Gminy

ul. Rynek 15

22 - 435 Komarów-Osada

Szanowna Pani Wójt

W dniach od 19 maja do 30 czerwca 2021 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Komarów-Osada. Protokół kontroli podpisano 16 lipca 2021 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli lub o incydentalnym charakterze, co do których udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) .

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa dochodów i wydatków – str. 8, 9 protokołu.

Dochody i wydatki klasyfikować do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, zgodnie z Załącznikami Nr 2 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), w szczególności:

- * dochody z tytułu pobranych kosztów upomnienia od zaległości podatkowych osób prawnych – do rozdz. 75615 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych”,
- * dochody z tytułu pobranych kosztów upomnienia od zaległości podatkowych osób fizycznych - do rozdz. 75616 „ Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”,
- * wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło - do § 4170 „Wynagrodzenia bezosobowe”,
- * zakup artykułów spożywczych - do § 4220 „Zakup środków żywności”,
- * opłatę komorniczą dotyczącą postępowania egzekucyjnego w administracji - do § 4430 „Różne opłaty i składki”.

1.2. *Przypadki dokonywania zapisów z naruszeniem porządku systematycznego – str. 9-10,14 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), w szczególności:

- a) ujmować na kontach rozrachunkowych wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305),
- b) operacje dotyczące dochodów zrealizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z tytułu wyegzekwowanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i za usługi opiekuńcze ewidencjonować:
  - wpływ dochodów:
    - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
    - Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” – w części stanowiącej dochód budżetu gminy,
    - Ma 224 „Rozrachunki budżetu” – w części należnej budżetowi państwa,
  - odprowadzenie dochodów do Urzędu Wojewódzkiego:
    - Wn 224 „Rozrachunki budżetu”,
    - Ma 133 „Rachunek budżetu”;
  - rozliczenie zrealizowanych dochodów budżetu gminy (na podstawie sprawozdania Rb-27ZZ GOPS):
    - Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
    - Ma 901 „Dochody budżetu” - w § 236 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”;
- c) operacje dotyczące rozliczeń z rodzicami z tytułu zwrotu kosztów dowozu dziecka do

szkoły oraz wypłat prowizji sołtysom ewidencjonować na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,

- d) odsetki od należności budżetowych ujmować w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału, w związku z przepisami § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), zapisem:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” – odsetki od należności podatkowych

lub

Ma 750 „Przychody finansowe” – odsetki od należności cywilnoprawnych.

Odsetek tych nie ujmować na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności”, jeśli nie stanowią należności wątpliwych,

Uznane za wątpliwe odsetki od należności z tytułu dochodów budżetowych ujmować:

Wn 761 „Pozostałe koszty operacyjne” (odsetki od należności podatkowych)

lub

Wn 751 „Koszty finansowe” (odsetki od pozostałych należności),

Ma 290 „Odpisy aktualizujące należności”,

mając na uwadze art. 35b ustawy o rachunkowości, zgodnie zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w Załącznikach Nr 2 i 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r..

- 1.3. *Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2020 r. – zaniżonych skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o 4.339,70 zł), w wyniku nieuwzględnienia do ich wyliczenia powierzchni gruntów i budynków zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy – str 21 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.), przy czym w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków” wykazywać różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać

stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując stawki uchwalone przez Radę Gminy, uwzględniając wszystkie przedmioty opodatkowania, w tym zwolnione z podatku uchwałą Rady Gminy.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Przypadki nieopodatkowania gruntów podatkiem rolnym – str. 24, 25 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją gruntów i budynków, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052 z późn. zm.).

Grunty rolne będące w posiadaniu osób fizycznych opodatkowywać podatkiem rolnym zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333).

2.1.2. Przypadki niesprawdzania/nieprawidłowego sprawdzania deklaracji/informacji podatkowych, o czym świadczy:

- *opodatkowanie gruntów podatkiem od nieruchomości niezgodnie z ewidencją gruntów i budynków,*
- *opodatkowanie podatkiem od nieruchomości budynków mieszkalnych zwolnionych uchwałą Rady Gminy,*
- *opodatkowanie podatkiem od środków transportowych pojazdów z zastosowaniem nieprawidłowej stawki - 25, 28 - 31 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje/informacje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowej (Dz. U z 2021 r. poz. 1540).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji/informacji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji/informacji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji/informacji podaje się wątpliwości, zgodnie z przepisami art. 274a § 2 tej ustawy.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów i budynków, w celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Zwalniać z podatku od nieruchomości budynki mieszkalne lub ich części wskazane w § 1 pkt 3 uchwały Nr XXX/214/17 Rady Gminy Komarów-Osada z dnia 27 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Komarów-Osada.

W przypadku środków transportowych stanowiących zespoły pojazdów – za podstawę opodatkowania przyjmować dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

2.1.3. Przypadki ujęcia – w ewidencji podatkowej nieruchomości – innych danych (w zakresie podstawy opodatkowania) niż wynikające z deklaracji na podatek od nieruchomości – str. 27, 28 protokołu.

W ewidencji podatkowej nieruchomości zamieszczać dane w zakresie podstawy opodatkowania, podlegających opodatkowaniu i zwolnionych z podatku od nieruchomości, gruntów, budynków oraz budowli zgodnie ze złożoną deklaracją na podatek od nieruchomości oraz z ewidencją gruntów i budynków, stosownie do przepisów art. 7a ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z § 5 ust. 1 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz. U. Nr 107, poz. 1138), celem prawidłowego wykazania danych w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w sprawozdaniu Rb-PDP.

2.1.4. Niezłożenie – przez Urząd Gminy – deklaracji na podatek leśny na 2020 r. – str. 29 protokołu.

Składać deklarację na podatek leśny, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.).

2.1.5. Udzielenie zwolnienia w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów na niewłaściwy okres – str. 32, 33 protokołu.

Przy udzielaniu zwolnienia w podatku rolnym – z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego – przestrzegać przepisów art. 12 ust. 3 i art. 13d ust. 3 ustawy o podatku rolnym, zgodnie z którymi okres zwolnienia wynoszący 5 lat, należy liczyć od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa wieczystego użytkowania, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwałe

zagospodarowanie w drodze umowy, a stosować je od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

2.1.6. Przypadki niewystawiania tytułów wykonawczych osobom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 41 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami, w związku z przepisami art. 6 § 1 z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 i § 1e cytowanej ustawy i art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888).

2.1.7. Niepodjęcie skutecznych czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległych należności za dostawę wody, skutkujące przedawnieniem roszczeń (łącznie w kwocie 77,26 zł) – str. 44 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wyegzekwowania należności cywilnoprawnych, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3. W zakresie wydatków budżetowych:

3.1. Nieprawidłowe ustalenie wynagrodzenia nauczycieli za czas strajku – str. 48, 49 protokołu.

Wynagrodzenie nauczyciela za czas nieświadczenia pracy w okresie strajku obliczać zgodnie z przepisami § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 927).

3.2. Nieprawidłowości w zakresie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, polegające na niezawarciu szczegółowych wymagań stawianych przedsiębiorcom odbierającym odpady – str. 52 protokołu.

W dokumentach zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych określać szczegółowe wymagania stawiane przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wynikające z postanowień § 2 - § 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r. poz. 122), zgodnie z przepisami art. 6d ust. 4 pkt 6 w związku z art. 9d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Komarów-Osada